

PRIMORSKA DELAVSKA ENOTNOST

GLASILO ENOTNIH SINDIKATOV ZA SLOVENSKO PRIMORJE IN TRST

Leto 2., šte. 25 - Cena 4 lire

TRST, četrtek 6. Junij 1946.

Uredništvo in uprava: via Imbriani št. 5
Telefon 93.710 - Rokopisi se ne vračajo

Borili se bomo proti brezposelnosti, ki v današnjih časih ne more biti pod nobenim pogojem opravičljiva.

V tej borbi bomo z brezposelnimi solidarni. Nasprotnikom delovnega ljudstva pa bomo dokazali, da je povezanost med demokratičnim ljudstvom močnejša od vseh papirnatih ukrepov!

PROTEST ENOTNIH SINDIKATOV

Mestni odbor Enotnih sindikatov je poslal polkovniku Bowmanu sledeče pismo: »Mestni odbor Enotnih sindikatov protestira pri Zavezniški vojaški oblasti proti preiskavi v našem sedežu v ulici Imbriani št. 5, ki jo je obavila policija dne 1. junija t. l.

Vlagamo protest zaradi sledečih razlogov:

1. Preiskava se je vršila ob 6. uri zjutraj, torej v odsotnosti vsakega odgovornega člana naše organizacije. Smatramo, da bi se preiskava vršila, tudi če ne bi slučajno bilo prisotne v lokalih naše svažlike.

2. V tem početju opažamo odprto provokacijo proti sindikalni organizaciji delavstva, ki ni dala nobenega povoda Zavezniškimi vojaškimi oblastem, da bi se njihova organizacija hotela boriti z nelegalnimi sredstvi.

3. V tem početju zapažamo tudi pristranost, ki ima namen zbuditi sum med javnostjo našega mesta, kakor tudi med mednarodno javnostjo, da hoče naša organizacija izživati nered, medtem ko dejstva dokazujejo ravno nasprotno. Ni se zgodilo nič in slučaj, da bi bili delavski nasprotniki ranjeni z orožjem ali noži. Pač pa so delavci vedno rabili orožje proti Nemcem in fašistom in so se borili ob strani zaveznikov. Danes pa se preiskujejo sedeži njihovih organizacij, namesto da bi se preiskave vršile v tistih krajih, od koder izhajajo tisti, ki streljajo in z noži napadajo meščane na ulicah. Je torej neobhodno potrebno, da zavezniške vojaške oblasti posredujejo in preprečijo skandalozno toleriranje fašistov in neo-fašistov in to v znamenju nadaljevanja borbe za demokracijo, za katero so dali svoja mlada življenja toliko pribivalci našega mesta in vseh Združenih narodov.

Mestni odbor obenem protestira in nanj znanja ZVU, da bo prepis te protestne note poslan Svetovni sindikalni zvezi.

Vprašanje furlanskih kolonov

V petek, 30. maja so se zbrali furlanski kolonci v Ronkah. Bilo je prisotnih okoli 1000 kmetov in raznih sindikalnih zastopnikov, ki so razpravljali o kolonskih vprašanjih.

Pokrajinski referent Enotnih sindikatov za kmetiško stroko, tov. Muslin, je v kratkem govoru pozdravil prisotne in povdaril potrebo nadaljevanja borbe za pravično rešitev kolonskega vprašanja proti vsem poskusom nenasišnih gospodarjev - graščakov. Nahajamo se pred žetvijo in je zato toliko nujnejša potreba doseči sporazum o delitvi ploda zemlje. Nihče naj ne sklepa posebnih sporazumov z delodajalci, ki skušajo razbiti enotnost kmečkega razreda in njihovo organizacijo. Ta poskus se je opazil že večkrat. Vsi kmetje lahko vedno računajo na odlično podporo industrijskih delavcev tako, da bodo vsi skupaj dosegli enotne cilje v interesu delavskega razreda.

Nato se je razvila diskusija; izglasovana je bila sledeča spomenica:

»30. maja t. l. so se sestali v Ronkah na izrednem obnem zboru zastopniki poljskih delavcev, da bi razpravljali o stanju, ki je nastalo zaradi zahteve Enotnih sindikatov, da združijo Juljskih poljedelcev končno zaključeni nov sporazum pod drugimi in boljšimi pogoji, kot so veljali do sedaj. Zveza Juljskih poljedelcev je odbila to zahtevo Enotnih sindikatov in pravično rešitev tega vprašanja, ki naj bi dvignilo kmetje iz težkega gospodarskega in moralnega položaja, v katerega ga je prisilil fašizem.

Zato odločajo da bodo zadržali tudi za leto 1945-46 razdelitev pridelkov v razmerju 75% za kolone in 25% v korist gospodarjev.

Obvezujejo se, da bodo 25% od 75% vskladiščili do zaključitve novega sporazuma, ko bo teh 25% delno ali popolnoma pripadlo kolonom po določbah novega sporazuma.

Skupščina v kateri so zastopani kolonci trziškega in gradškega okraja, je soglasno sprejela to spomenico in daje zaupnico Pokrajinskemu odboru, naj zastopa njihove interese pri razgovorih z Zvezo Juljskih poljedelcev ter to spomenico preda na znanje ZVU in Uradu za delo pri ZVU.

Vprašanje sodelovanja med Svetovno sindikalno federacijo in ZN

Mednarodni urad za delo in Gospodarski in Socialni svet organizacije Združenih narodov sta obravnavala pogoje tesnega sodelovanja med tema dvema organizacijama.

Leon Joubaux, generalni tajnik generalne konfederacije dela, je podal dopisnico »AFP« svoje vize o tem sestanku ter je izrazil, da je popolnoma zadovoljen z uspešnim pogajanjem.

»S sodelovanjem Združenih narodov z mednarodnim uradom za delo ter svetovno sindikalno federacijo, bo omogočena rešitev številnih vprašanj,« je izjavil Joubaux, ki je naglasil nadalje, »da obstoja glavno vprašanje, ki ga postavlja to dvojno sodelovanje, v dejstvu, da Sovjetska zveza ni več članica Mednarodnega urada za delo, medtem ko sovjetski delavski sindikati sodelujejo s Svetovno sindikalno federacijo.

Prvi kongres kovinarjev Kovinarji ostanejo zvesti poborniki delavske solidarnosti

V juniju t. l. (točen datum bo objavljen kasneje), se bo vršil v »Cinema del Mare« - Domu pristaniških delavcev, Prvi kongres kovinskih delavcev Enotnih sindikatov s sledečim dnevnim redom:

1. Imenovanje predsednika in podpredsednika kongresa.
2. Imenovanje članov za overovljenje zapisnika.
3. Imenovanje izborne komisije za volitve novega Upravnega odbora.
4. Posvetitev zastave Sindikata.
5. Poročilo začasnega upravnega odbora, ki se razpušča.
6. Poročilo blagajnika.
7. Delavska mladina Enotnih sindikatov in Sindikalni mladinski krožek.
8. Imenovanje novega Upravnega odbora.
9. Slučajnosti.

Navodila za prisostvovanje

1. Vse delavnice, ki imajo do 30 delavcev, bodo izvolile po enega delegata.
2. Večje delavnice, iznad 100 delavcev, pošljejo 3 od sto.
3. Za vsakih nadaljnjih sto velja posebna povabilnica.

Da bi se volitve vršile v redu, bodo poverilnice osebne ter bo v njih vpisano število zastopanih delavcev, ime delegata in podjetja.

Priporoča se tovarniškimi odborom in zapuščnikom, da čimprej pošljejo temu sindikatu spisek tovarišev predloženih kot delegate, tudi točno število zastopanih delavcev. Potrebno je pripraviti predpisno poverilnico. Obnem se pozivajo tudi kot častni gostje.

Pokrajinski odbor Enotnih sindikatov, Mestni odbor Enotnih sindikatov za Trst, Mestni odbori in zastopniki kovinarjev Enotnih sindikatov iz Tržiča, Mill, Pule in Gorice, Delavska mladina Enotnih sindikatov, žene vpisane v Enotne sindikate, Enotni sindikati poljedelcev, vseh 32 zastopnikov raznih strok Enotnih sindikatov iz Trsta, Oblastni odbor Enotnih sindikatov za Istro in Reko.

Pred kratkim so Enotni sindikati praznovali obletnico svojega plodnega delovanja, a čež nekaj dni bomo videli uspeha naših kovinarjev.

Med vsemi strokami je kovinska stroka Juljske krajine najmočnejša in tudi v doledni borbi za demokracijo in delavsko

solidarnost vedno na prvem mestu. Ze za časa borbe, so bili naši kovinarji tisti, ki so v največjem številu odhajali v gozdove ali organizirano sabotirali delo fašistov in okupatorja. V samih dnevih borb za osvoboditev Trsta, so naši kovinarji sodelovali v ogromnem številu in si na ta način priborili pravico govoriti v imenu vsega delavstva, tistega delavstva, ki se je aktivno, s puško v roki, borilo za politične in socialne svoboščine ter za pravico samoodločbe. Organizacija Enotnih sindikatov je borbeno, demokratična delavska organizacija že po svoji tradiciji ter to velja posebno za najštevilnejši del njenih članov t. j. predvsem za kovinarje.

Priprani smo, da bomo doživeli enega od najlepših pregledov sindikalnega delovanja pri nas ravno na tem kongresu. Večkrat smo bili med našimi ladjedelniškimi delavci v tovarnah in smo se tudi nekaterkrat peljali na razne izlete, ki niso imeli nikoli izključno zabavnega, marveč vedno le razredni in socialni značaj. Bili smo z njimi med slovenskimi kmeti na Krasu, med Idrjskimi rudarji in drugod po naši pokrajini. Na vsaki manifestaciji bratstva in delavske solidarnosti so vedno bili med prvimi. Priprani smo, da bodo to dokazali tudi ob priliki njihovega kongresa, prvega kongresa po njihovi ustanovitvi.

Sindikalno zborovanje v TOVARNI „VENEZIANI“

Dne 28. maja t. l. se je vršilo v tovarni »Veneziani« delavsko zborovanje, ki ga je vodil tov. Juraga.

Najprej je obravnaval o vprašanjih kakšne naloge in cilje mora imeti sindikalna organizacija, nato pa prešel na obravnavanje sedanjih prečihtih nalog, ki jih morajo premostiti sindikati v razredni borbi.

Delavci, združeni v svoji sindikalni organizaciji morajo usmerjati vse delo tako, da bodo najizdatnejše in najuspešnejše branili koristi delovnega ljudstva, ki so v oster nasprotju s koristimi gospodujočih izkoriščaevskih kapitalistov.

Potom razredne borbe bomo lahko dosegli spoštovanje pravic delovnega ljudstva, izročili vsako izrabljanje poeima po poe-

dincu ter na ta način izpolnili navažnejši del našega dela.

Doživljamo mnogo kršitev pravic delovnega ljudstva z raznimi ukrepi in samovoljo. Zavedati se moramo, da z vsem postopanjem, napadajo našo demokratično sindikalno organizacijo, katere pridobitve, ugled in uspehi pri delu, kapitalistom niso všeč.

Naša organizacija jih namreč pri njihovem delu ovira. Vsega tega se morajo dobro zavedati vsi člani naših sindikalnih organizacij, kajti le z razredno borbo bomo lahko odstranili vse, kar ovira delovno ljudstvo pri njegovih naporih da bi doseglo mir in blagostanje.

V zvezi z izvajanjem ukaza št. 106, in steer v pozneju znicanja delovnih ur, je

Dejanja naše mladine dokazujejo našo voljo in moč

Mladinska brigada iz Primorja prispela v Brčko

30. maja t. l. je prispela v Brčko delovna brigada protifašistine mladine JK, ki bo sodelovala pri gradnji mladinske železnice Brčko-Banovići in je bila navdušeno sprejeta.

Vlak, s katerim se je pripeljala mladina iz JK, je bil okrašen s cvetjem in zastavami. Mladina iz Brčkega je prisrčno sprejela svoje tovariše iz JK, jih zasula s cvetjem in vzklikala jugoslovanski Istri in jugoslovanskemu Trstu, Ing. Zarko Kapo, ki je pozdravil mladino iz JK v imenu vodstva gradnje te železnice, je povdaril, da je njen prihod najboljši odgovor vsem onim, ki žele ločiti JK od Jugoslavije.

V imenu brigade JK je govoril Gorazd in dejal med drugim: »Pršli smo sem z veliko delovno vneto, kajti z izgradnjo železnice Brčko-Banovići doprinasamo k obnovi naše domovine. Srečni smo, da imamo to priliko, da potrdimo bratstvo med našimi narodi, ki se je okrepilo med borbo na bojišču. Prav tako, kot smo se petindvajset let upirali odvratnemu fašizmu in se borili v štirih letih narodno-osvobodilne borbe, bomo danes še enkrat pokazali našim

skupnim sovražnikom, da ne upamo nasilja in krivice in da hočemo živeti v Titovi Jugoslaviji. Dokazali bomo, da ne priznavamo umetnih črt, ki so jih potegnili tuji strokovnjaki v Parizu in katerih cilj je naša ločitev od bratov.

V imenu italijanske protifašistine mladine JK je govoril Enzo Mario in povdaril, da so italijanski protifašisti prišli, da pomagajo v izgradnjo mladinske železnice in dokazujejo vsemu svetu, da hočejo živeti v Jugoslaviji.

Mladina iz JK je takoj po prihodu poslala brzojavko maršalu Titu, ki pravi med drugim: »Mladina iz vseh delov Jugoslavije se udeležuje gradnje železnice Brčko-Banovići. Skupno z njimi delamo tudi mi. To je najboljši odgovor onim, ki nas hočejo odtrgati od FLRJ, kjer je vsem zajamčena svoboda in pravica.«

Danes zjutraj je mladinska brigada na kamionih odpotovala na mesto gradnje in takoj pričela z delom. V kratkem bo prispela druga skupina mladincev, ne le iz cone B, temveč tudi iz cone A.

Pomagajte brezposelnim!

Ni dela, ni zaslužka, tare nas lakota in pomankanje! To so besede, ki jih lahko čujemo vsak dan in povsod. Za nekatere so te besede postale nekaj tako vsakdanjega, da se ob njihovem zvoku niti ne zdrežejo.

Toda te besede so trde in grozne za vse brezposelne, katerih število stalno narašča. Preko 25.000 jih je v naši pokrajini in ukaz št. 106 je še vedno veljaven in še vedno grozi.

Grozi še vedno, a ne kapitalistom, katerih dobiček je prepročen z znajem delovnega ljudstva in ustvarjen z žulji izkoriščenega delavstva.

V skupnosti je moč in tuga se zavedajo tudi brezposelnosti. Zato so se organizirali in ustanovili Pripravljalni odbor brezposelnih delavcev, da bi se z močno medsebojno povezanostjo najlažje in najuspešneje borili proti vsem težavam in spletkam.

Da je beseda brezposelnosti preteča in grozna za vse prizadete vedo vsi, ki žive od svojega dela, pa nai si bo to delavec, kmet ali intelektualec. To svojo zvestost so dokazali člani podružnice Enotnih sindikatov pri PNOO-u. Zbrali so in poslali Pripravljalnemu odboru brezposelnih delavcev

lir 25.000.—

S to svoto otvarjamo nabalno akcijo za brezposelne delavce. Vsi prispevki naj se pošiljajo na naslov: Pripravljalni odbor brezposelnih delavcev, Trst, Via Imbriani št. 5. Omenjenemu odboru so vsa sredstva, bilo denarna, ali pa v drugačni obliki dobrodošla kajti s prispevki se lajša gorje brezposelnih delavcev in njihovih družin. Članom podružnice Enotnih sindikatov, kakor tudi vsem bodočim darovalcem se zahvaljujemo za vse prispevke, s katerimi bodo izpričali ne samo svojo socialno zvestost, temveč tudi dejansko dokazali, da je skupnost demokratičnega delovnega ljudstva trdna stvarnost.

Pravilno razumevanje moči skupnosti je delovno ljudstvo dokazalo v oboroženih borbi in to svoje razumevanje bo dokazalo tudi sedaj, kot ga je že nešteto krat doslej!

DNEVNI RED

Zasedanja Izvršnega odbora Svetovne sindikalne federacije Moskva 17. junija 1946

Svetovna sindikalna federacija je poslala vsem članom Izvršnega urada in Izvršnega odbora ter vsem včlanjenim sindikalnim organizacijam sledeči načrt dnevnega reda seje Izvršnega odbora, ki se bo vršila 17. junija 1946. leta v Moskvi.

I. Sprejetje poročila seje Izvršnega odbora, ki se je vršila 22., 23., 24. in 25. februarja.

II. Administrativno poročilo:

- a) organizacija notranje službe Federacije;
- b) članarina;
- c) sprejemanje novih članov.

III. Poročilo o delu:

- a) anketa v Nemčiji ter odnos i medzavezniške komisije v Berlinu in Svetovne sindikalne federacije;
- b) odnosi med Svetovno sindikalno federacijo in Organizacijo Združenih narodov (Gospodarsko-socialni odbor);
- c) anketa ob priliki obnove sindikatov v Grčiji;
- d) Svetovna sindikalna federacija in Francov režim.

IV. Razpravljanje s tajniki strokovnih internacional in ustanavljanje strokovnih sekcij v okviru Svetovne sindikalne federacije (Statut čl. 13).

V. Organiziranje načrtnega dela Federacije za drugo polletje:

- a) delegacija za Japonsko;
- b) pomoč sindikatom kolonialnih držav ali mandat dežel (referat glavnega tajnika);
- c) obramba sindikalne svobode in ustanovitev novih sindikalnih centrov v raznih deželah.

VI. Odločitev o sklicanju Glavnega sveta Federacije (Statut člen 5).

200.000 pomorskih uslužben- cev grozi v Ameriki s stavko

V Ameriki grozi stavka 200.000 pomorskih uslužbencev. V Washingtonu je bila otvorjena konferenca med zastopniki ameriške vlade, zastopniki pomorskih uslužbencev ter zastopniki pomorskih družb, z namenom, da najde možnost preprečiti stavko 200.000 pomorskih uslužbencev, radiotelegrafistov in kuharjev, včlanjenih v sedmih sindikatih »CIO« in ki so pripravljeni stopiti v stavko 15. junija.

75.000 rudarjev je pričelo stavkati

Kakor poročajo, ni bil dosežen na več kot tri dni konferenci med delegati rudarskih sindikatov in lastnikov rudnikov nikak sporazum.

75.000 rudarjev antracitnih rudnikov je sloplio 31. maja t. l. ob polnoči uradno v stavko ker odklanja podaljšanje, pod kateri obliki, kolektivne pogodbe, ki izteče 31. maja t. l. pomeči.

Sporadično stavkovanje gibanje v Angliji

Sporadična stavkovanja gibanja v Veliki Britaniji so na dnevnem redu. Gre pri tem večinoma za stavke dogovorjene med delavci in njihovimi strokovnimi organizacijami.

Medtem, ko so se elektrotehnični delavci in razkladalci spet podali na delo, so danes mehaniki železniških delavcev v Birminghamu in Soforji avtobusov v Oxfordu prestali z delom. Te stavke vzbujajo pozornost vladnih in sindikalnih krogov.

V Indiji bodo stavkali?

Indija stoji pred največjo železničarsko stavko v svoji zgodovini, ki se bo pričela 1. junija. Teden dni trajajoča pogajanja med vseindijskim železniškim sindikatom in upravo indijskih železnic, so se razbila. Stavkalo bo preko 100.000 železničarjev.

Kakšni so delovni pogoji v Iranu?

Neil je danes izjavil, da pripravlja britansko zunanje ministrstvo poslanstvo treh članov parlamenta v južni Iran, kjer naj prouče delovne pogoje na ozemlju anglejske petrolejske družbe.

Moskovski radio je v zadnjem času večkrat navajal pritombe iranskega tiska glede postopanja z delavci te družbe, dvakrat je poročal da je del delavcev pričel stavkati. Angleško iranska petrolejska družba, v kateri ima britanska vlada večino delnic, ima koncesijo za preko 100.000 kvadratnih milj v južnem Iranu.

Parlamentarna delegacija bo sestavljena iz laboristov F. Lecea in J. H. Jonesa ter konservativca W. N. Cuthberta. Delegacija bo odpotovala v bližnji bodočnosti.

